

Behovsutredning 2023–2025

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Processägare
M-2023-13	2023-02-01 § X	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Miljöchef

Dokumentets syfte

Denna behovsutredning utreder hela tillsynsmyndighetens tillsynsbehov för åren 2023–2025 utifrån myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska omfatta en treårsperiod och ses över vid behov och minst en gång per år. Utredningen omfattar även myndighetens ansvar enligt kemikalielagstiftningen, strålskyddslagen, tobakslagen samt lagen om sprängämnesprekursorer.

Behovsutredningen beskriver även kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen under åren 2023–2025.

I behovsutredningen framgår även nämndens arbete med anmälningar, ansökningar enligt beskriven lagstiftning, övergripande arbete, remissarbete, administrativt och strategiskt arbete.

Dokumentet gäller för

Dokumentet är underlag för nämndens arbete med tillsyn enligt miljöbalken samt kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Resurser.....	3
Indelning av arbetsuppgifter.....	5
Livsmedelskontroll	5
Behörighet för kontrollen.....	5
Befogenheter och resurser för kontrollen.....	6
Kontrollpersonal	6
Sammanfattning av behovsutredning 2023–2025	6
Tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken.....	7
Övergripande	7
Miljö- och klimatprogrammet.....	8
Nationell tillsynsstrategi.....	8
Om tillsyn enligt miljöbalken och tillsynsobjekten.....	9
Samverkan	9
Resurser och kompetenskrav	9
Sammanfattning av behovsutredning 2023–2025	10
Övergripande tillsynsrelaterade uppgifter.....	10
Sammanfattning av behovsutredningen.....	12
Bilaga 1	14

Bakgrund

Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över årligen eller efter behov.

Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Register för miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsynsobjekt uppdateras kontinuerligt i ärendehanteringssystemet Ecos 2 samt i Excelark som behovsutredning, kontrollplan och tillsynsplan är baserad på. Excelarket för livsmedelskontrollen respektive tillsynsplan för miljötillsynen uppdateras löpande efter utförd kontroll respektive tillsyn. Utifrån behovsutredningen och registret ska tillsynsmyndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

I livsmedelslagen anges att kontrollmyndigheten ska ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn så att lagstiftningen efterlevs inom alla led i livsmedelsproduktionen. Kontrollen ska vara utformad för att säkerställa likriktning och kvalitet. För att klara kraven i lagstiftningen är det viktigt att den operativa kontrollmyndigheten beskriver behovet av offentlig kontroll inom livsmedelskedjan. Kraven på kontrollen finns bland annat i EU-parlamentets och Rådets förordning nr 882/2004. Den operativa kontrollmyndigheten ska ta fram en årlig kontrollplan som ska fastställas av berörd nämnd.

Behovsutredningen omfattar tillsyn över miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd enligt miljöbalken och kemikalielagstiftning samt tillsyn enligt strålskyddslagen, tobakslagen och lagen om sprängämnesprekursorer. Behovsutredningen innefattar även livsmedelskontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Resurser

Antal ordinarie tjänster på miljöavdelningen var 2022 nio medarbetare inklusive miljöchefen. Den nya miljöbalkstaxan som gäller från januari 2022 medger högre intäkter inom såväl hälsoskydd- som miljöskyddsområdet. De ökade intäkterna möjliggör en nödvändig utökning med en inspektörtjänst. Detta anges i beslutad budget för 2023–2025. Därmed kommer antalet personalresurser under 2023 och framåt att vara tio medarbetare inklusive miljöchefen.

Utredning pågår om utökning med en nödvändig administratörstjänst på miljöavdelningen. På sådant sätt kan tid frigöras från inspektörerna, så att de kan fokusera på sin tillsyn. Noggranna ekonomiska beräkningar och bedömningar krävs som helhet inom miljö- och stadsbyggnadskontoret för att möjliggöra en sådan tjänst i en tid då intäkterna totalt sett för kontoret riskerar att minska i ett mer ansträngt ekonomiskt läge.

Den planerbara tiden för en resurs i behovsutredningen baseras på SKR:s modell för beräkning av planeringsbar tid. En heltidsanställd i Danderyds kommun har en teoretisk, faktisk arbetstid på 1 950 timmar per år. När personlig tid (utbildning, semester, sjukdom, vård av barn, mm) är borträknad kvarstår 1406 timmar planeringsbar tid.

Under 2023 bedöms bortfall om 1288 timmar på grund av personalvakanser. En medarbetare slutar i januari och ersätts i mars och en annan medarbetare slutar i början på mars, rekrytering efter denna pågår för närvarande. Därmed finns det en osäkerhet gällande bedömning av vakans i tid då rekryteringen kan dra ut på tiden och tiden är beroende på uppsägningstid för slutkandidat. Vad gäller den extra tillsatta tjänsten inom miljöbalkstillsynen beräknas denna resurs kunna börja arbeta 1 juni. Detta är förstås avhängt av när kandidaten kan tillträda och om rekryteringen sker enligt plan.

Under kvartal 1 2023 finns utrymme för en särskild visstidsanställd livsmedelsinspektör, som har haft en visstidsanställning under hösten 2022. Detta tillsammans med ovan beskrivna vakanser medför den totala planerbara tiden till 13 164 timmar för 2023.

Två ordinarie medarbetare är livsmedelsinspektörer, men en medarbetare arbetar i hög grad med övergripande arbete i form av systemförvaltare av ärendehanteringssystemet Ecos 2 och webbredaktör. Resterande medarbetare är miljö- och hälsoskyddsinspektörer. Medarbetare inom miljö- och hälsoskydd arbetar även med miljöfrågor i fysisk planering och miljöövervakning.

Det bör framhållas att marknaden för miljö- och hälsoskyddsinspektörer är god och att det för närvarande pågår en stor personalflyttning i regionen. Rollen är därmed svårrekryterad. Miljöavdelningen är starkt påverkad av de kraftiga personalomsättningar som har skett under 2021 och 2022. Inom hälsoskydd finns en personalvakans sedan november 2022 och den nya inspektören tillträder i mars 2023. Behovsutredningen utgår ifrån en schablontid för tillsynen och denna tar inte höjd för individuella förutsättningar med tanke på individens förutsättningar att klara sina arbetsuppgifter. Denna behovsutredning har dock tagit höjd för mer inläsning i sakfrågorna än tidigare och mer samsyn inom miljöbalkstillsynen, men de individuella behoven är trots detta svårbedömda.

I tidigare behovsutredning antagen av miljö- och hälsoskyddsnämnden angavs 50 procent operativt arbete inom tillsynen för miljöchefen. Det har funnits anledning att se över detta med anledning av den stora mängden ny personal under 2023. Miljöchefens arbetstid för ärendehantering enligt miljöbalken, tillsyn enligt miljöbalken, miljöövervakning och strategiskt miljöarbete beräknas nu till ca 40 procent. Resterande tid går åt för sedanvanliga chefsarbetsuppgifter, verksamhetsplanering, kvalitetsgranskning av medarbetarnas delegationsbeslut och nämndhantering med mera.

Indelning av arbetsuppgifter

Nämndens ansvar och miljöavdelningens arbete med tillsyn och kontroll enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen och övrig lagstiftning omfattar bland annat planerade arbetsuppgifter och händelsestyrda arbetsuppgifter.

Planerade arbetsuppgifter innefattar att utföra föranmälda och icke föranmälda inspektioner på tillsynsobjekt (miljöfarlig verksamhet, hälsoskyddsobjekt och livsmedelsverksamheter). Planerade arbetsuppgifter följer den tillsyns- och kontrollplan som tillsynsmyndigheten årligen tar fram för nästkommande år. Vid inspektioner kontrolleras bland annat att verksamhetens egenkontroll följs och att verksamheten följer de beslut, föreskrifter, och domar som finns. Tillsynsmyndigheten vidtar därefter åtgärder som rådgivning/information, föreläggande och förbud, för att åstadkomma rättelse.

Händelsestyrda arbetsuppgifter är till exempel inkomna ansökningar och anmälningar och som inte myndigheten styr över eller kan planera på samma sätt som ovan. En händelsestyrd arbetsuppgift kan även vara utbrott av objektburen smitta och olika typer av klagomål. Inom ramen för händelsestyrda arbetsuppgifter ingår även anmälan om misstanke om brott enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen, rådgivning och stöd till allmänheten och näringslivet samt remisshantering.

Livsmedelskontroll

Nämnden utövar kontroll inom områden relaterade till livsmedelslagstiftningen och i viss mån smittskyddslagen. Varje medlemsland i EU ska upprätta en flerårig plan för kontrollen i livsmedelskedjan. Livsmedelsverket tar fram en flerårig nationell kontrollplan. Inom ramen för nationella mål vägleder och styr Livsmedelsverket kommunerna i vad som är väsentligt att prioritera inom kontrollen.

Behörighet för kontrollen

Livsmedelsverket är den nationella behöriga myndigheten för livsmedelskontroll i Sverige, enligt 18 § i livsmedelsförordningen (2006:814). Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är, enligt 11 § livsmedelslagen (2006:804) och 23 § livsmedelsförordningen (2006:813) behörig myndighet för kontrollen i kommunen.

För att livsmedelskontrollen ska vara effektiv och likvärdig mellan statliga, regionala och kommunala myndigheter ställer lagstiftningen krav på samordning mellan myndigheter.

Miljöavdelningen deltar i de länsmöten som anordnas varje år av representanter från länsstyrelsen och Livsmedelsverket. Inom kontrollen finns tillfällen och händelser då den nationella och den kommunala kontrollen har beröringspunkter.

För att kontrollen då ska vara effektiv finns en ansvarsfördelning enligt följande:

- Matförgiftningsutredningar sker i samarbete mellan kommunerna, smittskyddsläkare, Länsstyrelsen och i speciella fall även Livsmedelsverket.
- RASFF (rapid Alert System for Food and Feed) vidarebefordras från Livsmedelsverket till berörd kommun. Uppföljning sker av Livsmedelsverket.

Befogenheter och resurser för kontrollen

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens befogenheter inom livsmedelsområdet regleras huvudsakligen i livsmedelslagen (2006:804) och i livsmedelsförordningen (2006:813). Enligt 20 § livsmedelslagen har kontrollmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

Kontrollpersonal

Kontoret har två ordinarie medarbetare med rätt kompetens och utbildning samt erfarenhet för att utföra kontroller. Under första kvartalet 2023 sker även kontroller av en visstidsanställd livsmedelsinspektör. Kompetensutveckling sker efter behov.

Inspektörerna har universitets- eller högskoleutbildning som är relevant för kontrollområdet samt erfarenhet inom området. Generell kompetensutveckling sker genom deltagande på Livsmedelsverkets kurser och andra kompetensutvecklande insatser internt och externt. Kompetens hos enskilda medarbetare tas upp på medarbetarsamtalen en gång per år. Kompetensbehovet har utretts och kompetensutvecklingsplaner har tagits fram för inspektörerna och är nedbrutet på individnivå. Dessa aktualiseras årligen.

Sammanfattning av behovsutredning 2023–2025

Nedan följer en redogörelse över den tid som bedöms för livsmedelskontrollen i kommun. Det råder stora osäkerheter kring kontrolltiden för 2024 och 2025 på grund av vad resultatet blir efter omklassningen av alla livsmedelsverksamheter. Livsmedelsverket arbetar med underlag inför omklassningen, och alla livsmedelsverksamheter ska vara omklassade innan 2024. Under 2023 börjar även efterhandsdebitering fullt ut och det finns även osäkerheter kring bedömd tid med anledning av detta.

Årsarbetskrafterna är fördelade på två ordinarie livsmedelsinspektörer, miljöchefen till cirka 15 procent och en visstidsanställd livsmedelsinspektör under kvartal 1 2023. En av de ordinarie inspektörerna arbetar övervägande med livsmedelskontroll varvid den andra arbetar med övergripande arbete såsom systemadministration och som webbredaktör till ca 53 procent under 2023. Den visstidsanställda livsmedelsinspektören arbetar heltid med livsmedelskontroller. För åren 2024 och 2025 är bedömningarna osäkra med

anledning av osäkerheter vad den nya riskklassningen genererar för kontrolltid för verksamheterna.

Livsmedelskontroll	Bedömt behov 2023 (timmar)	Bedömt behov 2024 (timmar)	Bedömt behov 2025 (timmar)
Planerad kontroll samt uppföljande kontroll inkl. projektinriktad kontroll	1332	1060 ¹	1307 ²
Händelsestyrd kontroll t.ex. registrering av verksamheter, klagomålshandläggning, remissyttranden, information och rådgivning	755 ³	625	565
Totalt behov (timmar)	2087	1685	1872
Årsarbetskrafter	1,5 ⁴	1,2 ⁵	1,3 ⁶

Tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken

Övergripande

Miljöbalkens övergripande syfte är att främja hållbar utveckling som innebär att en hälsosam och god miljö säkerställs för kommande generationer. Naturen har ett skyddsvärde och människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett stort ansvar. Miljöbalken tillämpas enligt följande:

- människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
- värdefull natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
- den biologiska mångfalden bevaras,
- mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en långsiktigt god hushållning tryggas utifrån ekologiska, sociala, kulturella och samhällsekonomiska synpunkter,
- återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

¹ Denna post är ytterst osäker p.g.a. omklassning av livsmedelsverksamheter till 2024

² Se not 1

³ Denna post är hög då den inkluderar arbetet med omklassning av livsmedelsverksamheter

⁴ Under kvartal 1 2023 är avdelningen förstärkt med en livsmedelsinspektör på heltid

⁵ Med anledning av såväl omklassning som efterhandsdebitering råder stor osäkerhet

⁶ Se not 5

Utöver miljölagstiftningen finns andra mål och riktlinjer som styr prioriteringen av tillsynen och som måste beaktas vid bedömningen av behovet och den senare planeringen i tillsynsplanen. I Sverige har riksdagen beslutat om ett övergripande generationsmål som lyder:

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.” Därutöver finns 16 miljö kvalitetsmål som ska säkerställa att generationsmålet uppfylls. Sveriges miljömål omhändertar nationellt den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Miljö- och klimatprogrammet

Kommunens miljö- och klimatprogram är indelat i sex områden som bidrar till genomförande av femton av de nationella miljö kvalitetsmålen och elva av de globala hållbarhetsmålen samt de sex prioriterade regionala målen. Kopplat till miljö- och klimatprogrammet finns ett stöddokument för verksamheternas genomförande, här finns förslag till åtgärder och aktiviteter samlade. Nämndens arbete inom ramen för miljö- och klimatprogrammet hanteras årligen.

Nationell tillsynsstrategi

Nämnden bedriver sin tillsyn enligt Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken, vilken syftar till att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av tillsyn.

Strategin innehåller sju tillsynsområden (Avfall, Förorenade områden, Hälsoskydd, Kemikalietillsyn, Miljöfarlig verksamhet, Naturtillsyn och Vattenverksamhet). Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen. Förutom att peka ut viss tillsyn under perioden lyfter strategin också fram andra åtgärder som stärker fokusområdena, exempelvis tillsynsvägledning.

Från och med årsskiftet 2022/2023 omfattar den nationella tillsynsstrategin en period om fyra år, berörd period är därmed 2022–2025. Översynen med anledning av tidsutdräkten kommer att pågå fram till sommaren 2023. Inom några av fokusområdena kan nya aktiviteter och åtgärder tillkomma. Tillsynsstrategin kan även utökas med ett eller ett par nya fokusområden.

Den nationella tillsynsstrategin har beaktats i såväl behovsutredning som tillsynsplan. I bilaga 1 redovisas nämndens arbete utifrån fokusområdena i den nationella tillsynsstrategin. Nämndens arbete med till exempel fastighetsägartillsyn och arbetet med förorenade områden ligger i framkant inom ramen för den nationella tillsynsstrategin. Sammantaget är nämndens tillsynsarbete i fas med den nationella tillsynsstrategin.

Om tillsyn enligt miljöbalken och tillsynsobjekten

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedriver tillsyn med stöd av miljöbalken och dess följdlagstiftning samt enligt tillämpliga EU-förordningar. Ansvarsområdet är brett och omfattar bland annat tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, förorenade områden, kemiska produkter och biotekniska organismer, avfall och producentansvar, skötsel av jordbruksmark och skyddade områden. I miljötillsynsförordningen och i 26 kap. miljöbalken regleras kommunens ansvarsområden.

Tillsynen enligt miljöbalken innefattar bland miljöfarliga verksamheter med beteckningen B (det finns enbart ett sådant objekt i kommunen) och C i miljöprövningsförordningen och för miljöfarliga verksamheter med beteckningen U (verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga). Tillsynsintervall identifieras i behovsutredning och sammanställs i årlig tillsynsplan.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utför även tillsyn av offentliga lokaler och lokaler för hygienisk behandling. Hit hör bl.a. skolor, förskolor, vård- och omsorgslokaler, solarier och bassängbad. Syftet med den tillsynen är att upptäcka och förebygga och undanröja hälsorisker i vår miljö.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utför även tillsyn av kommunens två naturreservat och hanterar dispensansökningar inom reservatsområdena.

Nämnden medverkar i Östra Sveriges Luftvårdsförbund, Svealands kustvattenvårdsförbund och är med i samverkan som organiseras av kommunens avfallsbolag, Sörab.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden hanterar även klagomål inom såväl miljöskyddet som hälsoskyddet. Tillsyn sker även rörande E18 trafikverksamhet (Trafikverket) genom beslutad tillsynsriktning. Tillsyn sker även rörande Roslagsbanan (Trafikförvaltningen/Region Stockholm).

Samverkan

Ett mycket viktigt forum för samverkan är det regionala forumet Miljösamverkan Stockholm som nämnden är medlem i. Inom ramen för detta sker kompetensutveckling för inspektörerna och miljöchef samt erfarenhetsåterföring och deltagande i kompetensnätverk. Inom ramen för Miljösamverkan Stockholm sker även studiebesök, framtagande av gemensamma checklistor och annat stöd i arbetet. För en liten miljöavdelning är deltagandet i Miljösamverkan Stockholm vital.

Samverkan sker även inom ramen för länsstyrelsens tillsynsvägledning och kunskapsforum inom olika ämnesområden. Detsamma gäller även för myndigheter såsom Folkhälsomyndigheten, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket och Socialstyrelsen.

Resurser och kompetenskrav

Miljö- och hälsoskyddsinspektörerna har akademisk utbildning som miljö- och hälsoskyddsinspektör eller motsvarande. Kompetensutveckling sker kontinuerligt genom deltagande i Miljösamverkan Stockholms seminarium

och forum, genom beskrivna myndigheters tillsynsvägledning samt genom individuell kompetensutveckling utifrån medarbetarsamtalet.

Sammanfattning av behovsutredning 2023–2025

Nedan följer en redogörelse över den tid som bedöms för tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken samt miljöövervakning, strategiskt miljöarbete samt arbete inom ramen för plan- och bygglovsprocessen.

Tillsyn m.m. enl. MB	Bedömt behov 2023 (timmar)	Bedömt behov 2024 (timmar)	Bedömt behov 2025 (timmar)
Planerad tillsyn samt tillsynsprojekt miljöskydd	1653	1908	2045
Händelsestyrda arbetsuppgifter (bergvärmehandläggning, anmälningar, klagomål m.m.) inom miljöskydd	1466	1265	1228
Planerad tillsyn samt tillsynsprojekt hälsoskydd, radiakmätning och radontillsyn	1299	1497	1315
Händelsestyrda arbetsuppgifter hälsoskydd (klagomål, anmälningar och ansökningar m.m.)	841	846	856
Reservattillsyn, strategiskt miljöarbete, miljöövervakning samt arbete inom ramen för plan- och bygglovsprocessen	1607	1706	1706
Totalt behov (timmar)	6866	7222	7150
Årsarbetskrafter	4,9	5,1	5,1

Övergripande tillsynsrelaterade uppgifter

Avdelningen jobbar kontinuerligt med att minska tiden för övergripande arbetsuppgifter (verksamhetsplanering, ekonomisk hantering och fakturering, rutiner, register, arkiv, processer, kvalitetssäkring av myndighetsutövning, mm). Fortsättningsvis gör inspektörerna arbetsuppgifter som i andra kommuner ligger på administration inom kontoret, inom kommunen eller externt. Framför allt är det IT-systemen där handläggarna är tillika administratörer för hemsida och för

ärendehanteringssystemet Ecos 2 som tar mycket tid i anspråk. Under 2022 har avdelningen fått förstärkning från stabens registratur med administrativa uppgifter som till exempel månadsfakturering, kontrollattester samt beställning av arbetskläder. Detta har dock varit i en ringa omfattning, men förhoppningen är att denna hjälp kvarstår under 2023 och framåt om inte en permanent administrativ resurs för miljöavdelningen tillsätts.

En ny riskklassningsmodell från Livsmedelsverket är under utarbetande och livsmedelsinspektörerna måste arbeta administrativt under 2023 med att klassa om alla livsmedelsverksamheter i kommunen. Under 2023 är den bedömda tiden för detta 280 timmar⁷. Från 1 januari 2024 ska riskklassningsmodellen användas fullt ut. Detta tillsammans med systemförvaltning av Ecos 2 och arbete med omförhandling av supportavtal för systemet är den i särklass största administrativa sysslan under 2023.

För att kontoret ska fungera ändamålsenligt och effektivt och för att nämnden ska kunna fullgöra sitt uppdrag krävs ett löpande övergripande arbete, som t.ex.

- Verksamhetsplanering och uppföljning
- Systemadministration av Ecos 2
- Webbredaktörsarbete inkl. arbete med e-tjänster
- Kvalitetsarbete (processer, mallar, rutiner, register och arkivvård)
- Utlämnande av allmän handling
- Fakturering
- Arbete med styrdokument
- Nämndrelaterat arbete
- Informationsinsatser
- Dataservice och tekniskt arbete
- Allmänna kontorsgöromål
- Arbetsplatsträffar
- Medarbetarsamtal/lönesamtal
- Handledning av ny personal
- Deltagande i interna och kommungemensamma projekt

⁷ Detta redovisas i sammanställningen för Livsmedelskontrollen

Det övergripande tillsynsrelaterade arbetet sammanställs nedan. Det kan noteras att det bedömda behovet var 5422 timmar 2021 respektive 4880 timmar 2022.

Sammanställning behovsutredning	Bedömt behov 2023 (timmar)	Bedömt behov 2024 (timmar)	Bedömt behov 2025 (timmar)
Verksamhetsplanering, utvecklingsarbete, systemadministration Ecos 2, ekonomi och fakturering, medarbetarsamtal, APT, förstärkt OSA, begäran om allmän handling, e-tjänster, webb m.m.	4265	5165	5055
Årsarbetskrafter	3,0	3,7	3,6

Sammanfattning av behovsutredningen

I tidigare behovsutredning framkom att det inte fanns balans rörande behov av resurser och bedömd tid för tillsyn m.m. enligt miljöbalken, kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen samt den omfattande tiden för övergripande tillsynsrelaterat arbete för åren 2022–2024. I denna behovsutredning finns en ytterligare resurs inom miljöbalkstillsynen medräknad. Detta medför att det är balans mellan den bedömda tiden och avdelningens resurser.

Personalrelaterade händelser såsom uppsägningar, deltidstjänster, personalvakansernas omfattning och långtidssjukskrivningar, kommer att påverka möjligheten att arbeta i enlighet med behovsutredningen och därmed progressen inom tillsynen och kontrollen.

Det är viktigt att framhålla att behovsutredningen är en bedömning utifrån nu kända förhållanden, utredningen per se tar inte hänsyn till individuella förutsättningar att utföra arbetsuppgifterna och stora oförutsägbara händelser som kräver mycket resurser eller andra arbetssätt. Därtill har avdelningen haft underskott på resurser under de senaste två åren och har haft en mycket omfattande personalomsättning, vilket också kan komma att påverka avdelningens möjlighet att arbeta i enlighet med behovsutredningen. Med flertalet anställda med erfarenhet följer också en förmåga till att gå från reaktivitet till innovation och god planering. Med sådan erfarenhet kan många goda idéer komma vad gäller miljömässigt motiverade tillsynsprojekt med mera som kan generera värde för miljön och medborgarna i kommunen. Det finns utrymme att delta i samverkansprojekt inom Miljösamverkan Stockholm och dylikt i högre grad under åren 2024

och 2025. Tid för detta har därför bedömts inom ramen för tillsynen enligt miljöbalken 2024 och 2025.

Nedan följer en sammanställning över behovsutredningens olika områden.

Behovsutredningens områden	Bedömt behov 2023 (timmar)	Bedömt behov 2024 (timmar)	Bedömt behov 2025 (timmar)
Livsmedelskontroll	2087	1685 ⁸	1872 ⁹
Tillsyn och ärendehandläggning enligt miljöbalken, plan- och bygglovsfrågor, naturtillsyn och miljöövervakning	6866	7222	7150
Övergripande tillsynsrelaterade uppgifter	4265	5165	5055
Totalt behov (timmar)	13 218	14 072	14 077
Årsarbetskrafter	9,4¹⁰	10,0¹¹	10,0¹²

⁸ Denna post är ytterst osäker p.g.a. omklassning av livsmedelsverksamheter till 2024

⁹ Se not 8

¹⁰ Denna siffra är baserad på en osäker bedömning gällande omfattning av personalvakanaser

¹¹ Denna post är osäker med anledning av resultatet av omklassning av livsmedelsverksamheter

¹² Se not 11

Bilaga 1

I tabellen nedan följer en sammanställning kring nämndens arbete utifrån berörda fokusområden och tillsynsaktiviteter i den nationella tillsynsstrategin framtagen av Naturvårdsverket m.fl. Fokusområde vattenverksamhet bedöms enbart beröra länsstyrelserna.

Fokusområde	Tillsynsaktivitet i den nationella strategin och nämndens arbete med denna (i kursivt)	2023	2024	2025
Avfall	Tillsynsmyndigheten deltar vid myndighetsgemensam tillsyn för att kontrollera avfallstransporter. <i>Detta sker 2023 inom ramen för ett tillsynsprojekt rörande avfallstransportörer.</i>	X		
Förorenade områden	Kommuner upprättar fastställda handlingsplaner eller motsvarande styrdokument för arbetet med tillsyn av prioriterade förorenade områden. <i>Handlingsplan¹³ finns och reviderades 2022</i> Tillsynsmyndigheter ökar tillsynen av prioriterade förorenade områden. Det leder till ökat antal pågående undersökningar och åtgärder till 2025. <i>Arbete sker i enlighet med handlingsplan/strategi</i>	X	X	X

¹³ Strategi för förorenade områden i Danderyd 2022–2025 (MHN 2022-509)

<p>Hälsoskydd (fastighetsägartillsyn)</p>	<p>Kartläggning och urval av fastigheter/bostäder 2022–2024 inför tillsyn. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)</p> <p><i>Kartläggning är utförd och kvalitetsgranskad hösten 2022</i></p> <p>Tillsyn av fastigheter/bostäder där risken för olägenhet för människors hälsa är stor 2022–2024. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)</p> <p><i>Denna fastighetsägartillsyn är pågående</i></p>	<p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p>	
<p>Hälsoskydd (yrkeshygieniska verksamheter)</p>	<p>En översyn av 38 och 45 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd medför att verksamhetsutövare inom YHV ska anmäla till kommunen om behandlingen innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användande av stickande eller skärande verktyg.</p> <p><i>Uppsökande tillsyn av verksamheter med behandlingar enligt ovan utfördes 2022. Tillsyn är planerad 2024 tillsammans med tillsynsinsats frisörer.</i></p>		<p>X</p>	
<p>Hälsoskydd (bassängbad)</p>	<p>Tillsynsbesök på anmälningspliktiga bassängbad sker under 2022–2024.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>

	<i>Tillsyn vid bassängbad sker årligen enligt tillsynsplan.</i>			
Hälsoskydd (Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola)	Tillsyn av förskolor och grundskolor 2022–2024. Extra fokus under perioden är städning. <i>Tillsyn av skolor sker 2023 respektive tillsyn av förskolor 2024</i>	X	X	
Kemikalietillsyn	Tillsynsmyndigheterna har en tydligare uppfattning om vad tillsyn enligt Reachförordningen innebär för deras del. <i>Kemikalietillsyn sker inom ordinarie tillsyn.</i> Tillsynsmyndigheterna utför Reachtillsyn i högre utsträckning. <i>Under 2024-2025 finns tillsynsprojekt inom varor och kemiska produkter i butiksledet inplanerat.</i> <i>Fokus krävs även rörande riktad tillsyn inom kemiska bekämpningsmedel, med syfte att mängden växtskyddsmedel minskas.</i>	X	X X	X X
Miljöfarlig verksamhet (Fordonstvättar och fordonsverkstäder)	Tillsynsmyndigheterna använder det nationella handläggarstödet för att hitta de verksamheter som har störst potentiell miljöbelastning. (2023) <i>Fokus inom miljöskyddstillsynen 2023</i>	X	X	

	<p>Tillsynsmyndigheterna deltar i en nationell tillsynskampanj avseende fordonstvättar alternativt fordonsverkstäder (nov 2023 - april 2024)</p> <p><i>Fokus inom miljöskyddstillsynen 2024</i></p>		X	
Miljöfarlig verksamhet (Dagvatten)	<p>Tillsynsaktiviteter sker med fokus på egenkontroll av dagvattenanläggningar hos VA huvudmannen.</p> <p><i>Detta sker inom årlig tillsyn av dagvattennätet</i></p>	X	X	X
Miljöfarlig verksamhet (Energihushållning)	<p>Tillsyn ska ske genom att bedöma om verksamhetsutövarna uppfyller egenkontrollförfordningen när det gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen. Identifiera och prioritera tillsynsobjekt med stor energihushållningspotential och/eller bristande egenkontroll. Där så är skäligt förelägga om energikartläggning och energihushållningsplan respektive åtgärder.</p> <p><i>Energihushållning torde ske per automatik p.g.a. ekonomiska incitament. Men fokus får ske först 2024 då mer kunskap krävs hos inspektörerna genom erfarenhetsåterföring från andra kommuner och branschkunskap.</i></p>	(X)	X	X

<p>Miljöfarlig verksamhet (Små avlopp)</p>	<p>Kommunerna förbereder för riskbaserad tillsyn av små avlopp genom komplettering och uppdatering av digitala ärendehanteringsregister. (2022–2024)</p> <p>Återkommande planerad tillsyn av små avloppsanläggningar utförs baserat på riskklassning där de avloppsanläggningar prioriteras som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön.</p> <p><i>Tillsyn av samtliga små avlopp gjordes 2019. Uppföljande tillsyn är planerad 2024 och 2025 Det finns ett litet antal enskilda avlopp i kommunen, främst på Tranholmen.</i></p>		X	X
<p>Miljöfarlig verksamhet (Växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar)</p>	<p>Val av tillsynsobjekt ska utgå från en riskbedömning där verksamhetens möjliga påverkan på vattenförekomsten ska ha företräde, oavsett inriktning på jordbruksverksamheten.</p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar tillsyn av jordbruksverksamheter och hästgårdar som ligger utmed vattenförekomster där miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte uppnås idag.</p> <p>Tillsynsmyndigheterna använder sig av de nationellt framtagna checklistorna för tillsyn i</p>		(X)	X

	<p>fält samt växtnäringstillsyn på hästgårdar. (2022-2024)</p> <p>Tillsynsmyndigheterna tar del av KEMI digitala utbildningar inom växtnärlingsområdet. (2023–2024)</p> <p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar att delta i det nationella tillsynsprojektet inom växtnärlingsområdet. (2024)</p> <p><i>Behov av prioritering föreligger inte då endast ett jordbruk och en ridskola finns i kommunen. Tillsyn av ridskolan och jordbruket skedde 2022, tillsyn sker vart tredje år. Tillsyn av stallet vid jordbruket planeras 2024.</i></p>			
Naturtillsyn	<p>Uppsökande tillsyn på exploateringsområden med hög risk (t ex. infrastrukturprojekt) med avseende på hanteringen/egenkontrollen av jordmassor så att spridning inte sker, fr o m 2022.</p> <p>Uppsökande tillsyn av zoo- och trädgårdshandel med avseende på hanteringen/egenkontrollen av vattenlevande arter så att spridning/försäljning av invasiva arter (IAS, Invasive Alien Species) inte sker fr o m. 2023.</p> <p><i>Fokus inom tillsynen från 2024.</i></p>		X	X
			X	X